VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijala
Sydämellä
114 vuotta

Vaalijalan lausunto (1/2) esittely

Eduskunnan hallintovaliokunta 3.3.2021

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Esityksen sisältö

1. Vaalijalan jäsenkunnat ja kumppanit
2. Toimintasektorit ja palvelukapasiteetti
3. Erityistä tukea tarvitsevat ihmiset
4. Erityisosaamisen perusta
5. Vaalijalan arvot

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Jäsenkunnat ja kumppanit

Vaalijala on Savon erityishuoltopiiri, jolla on jäsenkuntien kanssa rinnakkainen erityishuollon järjestämisvelvollisuus

Kotipaikka on Pieksämäki (Etelä-Savon tuleva hyvinvointialue), jäsenkuntia on 33

- 31 kuntaa Savosta
- 1 Päijät-Hämeestä (Hartola)
- 1 Keski-Suomesta (Muurame)

Puitesopimuskuntia ja -kuntayhtymiä 10 pääosin Keski-Suomesta

Vaativimpia kuntoutuspalveluja myytiin 16 maakuntaan vuonna 2020

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan toimintasektorit

1. Nenonpellon yksiköt (noin 650 työntekijää)
2. Asiantuntijapalvelut (noin 80 tt)
3. Perusopetus (noin 30 tt)
4. Asuminen ja tekeminen (noin 560 tt)
5. Tukipalvelut (noin 80 tt)

   hallinto, kiinteistöpalvelut, ict, ravintopalvelut

Sektorit 1,2 ja 3 muodostavat **osaamis- ja tukikeskuksen**

Työntekijöitä yhteensä noin **1400**

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Palvelukapasiteetti

- Kuntoutuspaikkoja käytössä yhteensä **170**, Nenonpellossa 136 ja muualla Pieksämäellä 34 paikkaa
- Sateenkaaren erityiskoulu Pieksämäellä
  - keskimäärin 85 oppilasta perusopetuksessa, koulupaikat täynnä
- Asumispalvelut 22 kohdetta+perhehoito, 400 asiakasta
  - Etelä-Savossa 11 kohdetta
  - Pohjois-Savossa 10 kohdetta
  - Keski-Suomessa 1 kohde
- Tekeminen yli 20 yksikössä, (osallisuus, päivätoiminta) asiakkaita 500 - Yksiköitä kolmessa maakunnassa
- Vaalijalan kokonaistalous on ylijäämäinen

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan palvelut valtakunnallisia

	2017	2018	2019	2020	M€
• Pohjois-Savo	42 %	41,4 %	36,0 %	33,5 %	22,7
• Etelä-Savo	38 %	36,9 %	34,3 %	29,3 %	19,8
• Keski-Suomi	10 %	11,0 %	12,6 %	12,6 %	8,5
• Pohjois-Karjala	3 %	2,0 %	1,1 %	2,1 %	1,4
• Muut (12 kpl)	7 %	8,7 %	16,1 %	22,8 %	15,2

Toimintatuotot yhteensä 75,8 M€ vuonna 2020.

Jäsenkunnat 64 % ja ulkokunnat 36 %. Kuntoutuksesta euroina noin **60 %** valtakunnallista palvelutoimintaa vuonna 2020.

Myynti ulkokunnille vuonna 2019 olivat noin 17 M€, **24,3 M€** vuonna 2020. Soteuudistuksen jälkeen Etelä-Savon hyvinvointialueen osuus palveluista euroina olisi noin **27 %.**

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan asiakasryhmiä 1/2

Palvelutoiminta perustuu lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta ja lakiin vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (palvelut **eivät ole** diagnoosipohjaisia)

Yhteinen nimittäjä asiakkaissa on

- laaja-alaiset oppimisvaikeudet ja
- puutteelliset kognitiiviset taidot yhdistyneenä kehittymättömiin tai häiriintyneisiin **vuorovaikutustaitoihin**

Kehitysvammapsykiatriset ja neuropsykiatriset asiakkaat

- Käytöksessä väkivaltaisuutta ja itsetuhoisuutta

Vaativaa erityistä tukea tarvitsevat lapset ja nuoret

- Autismin kirjon nuoret, myös avopalveluissa

Vahvaa psykososiaalista tukea tarvitsevat asiakkaat

- Huomattava osa heistä avopalveluissa

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan asiakasryhmiä 2/2

Kohonneen turvallisuusriskin asiakkaat
- Rikoksiin syyllistyneet kehitysvammaiset (THL viranomainen)

Muut tahdosta riippumattoman hoidon asiakkaat – määrä kasvussa

Vaikeimmin kehitysvammaiset

Aistimonivammaiset asiakkaat

Asiakkaat, joilla on etenevä sairaus
- Yleisimmin muistisairaus (avopalveluissa)

Kevyemmissä avopalveluissa edelleen myös perusterveitä kehitysvammaisia henkilöitä (perinteinen asiakasryhmä)

Tekemisen palveluissa myös vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevia henkilöitä (ei kehitysvammaisia)
- Tuotetaan TE-palveluille
- Mukana myös projektitoimintaa

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan erityisosaamisen perusta

- Vaalijala on syventänyt vuosia osaamistaan vastata edellä kuvattujen asiakkaiden ja heidän perheidensä palvelutarpeisiin
  - Oppiva organisaatio – Organisaation muisti
    - Osaaminen ei ole vain yksittäisissä työntekijöissä
    - Jatkuva vuosia kestänyt täydennyskoulutus
- Rinnakkain toimiva arjen **ainutkertaisen laaja moniammatillisuus** on osaamisen perusta, sen osia ovat:
  - Lääketiede ja kuntoutusosaaminen
  - Laaja-alainen kommunikaatio-osaaminen
  - Terapeuttiset menetelmät
  - Sosiaalityö ja ohjaus
  - Psykologia
  - Erityispedagogiikka

VAALIJALA
Ihmisyys on asenne.

Vaalijalan arvot

- **Ymmärtäminen ja vuorovaikutus**
  - Jokaisella ihmisellä on oikeus tulla ymmärretyksi ja ymmärtää, mitä hänen ympärillään tapahtuu. Silloin kun puhetta ei ole, käytössä ovat puhetta korvaavat muut kommunikaatiokeinot
- **Vastuullisuus**
- **Osaavuus**

www.vaalijala.fi www.facebook.com/vaalijala

www.instagram.com/vaalijalainsta/

www.aidostileveammathartiat.fi